

Sygn. akt III KKN 656/98

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2000 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN – Andrzej Deptuła

Sędziowie: SN – Przemysław Kalinowski

SN – Antoni Kapłon (spraw.)

Protokolant – Teresa Jarosławska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej – Józefa Gemry

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2000 r.

sprawy **S. M.**

oskarżonego z art. 36 mkk

z powodu kasacji, wniesionej na korzyść przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w K.

z dnia 5 marca 1956 r., sygn. IV K [...]

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia S. M. od popełnienia zarzucanego mu czynu;**
- 2. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa.**

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w K. z dnia 5 marca 1956 r., sygn. IV K [...], S. M. został uznany za winnego tego, że na terenie G. i powiatu s. brał udział w nielegalnym związku pod nazwą „[...]”, którego istnienie i cel miał pozostać tajemnicą wobec władzy państwowej i pełnił w związku tym funkcje kierownicze, a w szczególności:

- w 1945 r., od daty bliżej nieustalonej do 28 września 1954 r., jako pionier pełnoczasowy,
- w okresie od grudnia 1954 r. do chwili aresztowania w dniu 5 listopada 1955 r. bliżej nieustaloną funkcję kierowniczą, a jednocześnie w ramach swej działalności przechowywał pisma, broszury i książki o treści wrogiej i fałszywej, wożąc je ze sobą,

tj. popełnienia przestępstwa z art. 36 mkk, za co skazany został na karę 2 lat więzienia, przy czym orzeczono nadto przepadek i zniszczenie dowodów w postaci książek, broszur i notatek.

Tenże wyrok uprawomocnił się w pierwszej instancji.

Kasację od niego złożył Prokurator Generalny, zarzucając rażąco i mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę prawa materialnego przez przyjęcie, że uczestnictwo oskarżonego w związku wyznaniowym „[...]” było równoznaczne z udziałem w związku tajnym i wyczerpywało znamiona przestępstwa określonego w art. 36 dekretu z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa Polskiego.

W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna.

Nie wychodząc poza ustalenia faktyczne poczynione w sprawie niniejszej przez Sąd Wojewódzki w K., ani też ich nie kwestionując, godzi się zauważyć, iż zrzeszenie „[...]” miało ponad wszelką wątpliwość charakter wspólnoty religijnej.

In concreto działalność oskarżonego S. M. mająca postać udziału w tejże wspólnocie, była li tylko odbywaniem praktyk religijnych, znajdujących dla tych ludzi oparcie w programie o założeniach także wyłącznie religijnych.

Związek, o którym mowa w art. 36 mkk musiał spełniać kryteria związku tajnego.

Nie można takich cech przypisać wspólnocie „[...]”. Cel działania tej grupy, jej założenia programowe i ustrojowe były organom władzy znane, tak w okresie jej formalnie legalnego działania jak i po formalnym zdelegalizowaniu.

„[...]” wielokrotnie w różnej formie, w tym i licznych pismach, informowali władze państwowe zarówno o tym, że nadal, mimo delegalizacji istnieją i działają oraz przedkładali projekty statutu, tym samym zmierzając do ponownej formalnej legalizacji swojej wspólnoty (zob. wyrok SN z 10 listopada 1995 r., sygn. II KRN 137/95, OSNKW z 1996 r., z. 1-2, poz. 13).

W tym stanie rzeczy przypisywanie członkom wskazanej wyżej wspólnoty religijnej, w tym także przypisanie – in concreto – S. M. popełnienia przestępstwa określonego w art. 36 mkk, ocenić należy jako oczywiście błędne, skoro brak było w działaniu oskarżonego znamion ustawowych czynu penalizowanego w tymże przepisie.

Ta konstatacja w sposób jednoznaczny przemawia za koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku, a także za uznaniem skazania za oczywiście niesłuszne – w rozumieniu art. 537 § 2 kpk i uniewinnieniem oskarżonego S. M. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 632 pkt 2 kpk.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Przewodniczący: SSN (Andrzej Deptuła)

Sędziowie: SN (Przemysław Kalinowski)

SN (Antoni Kapłon)

aw

f/es